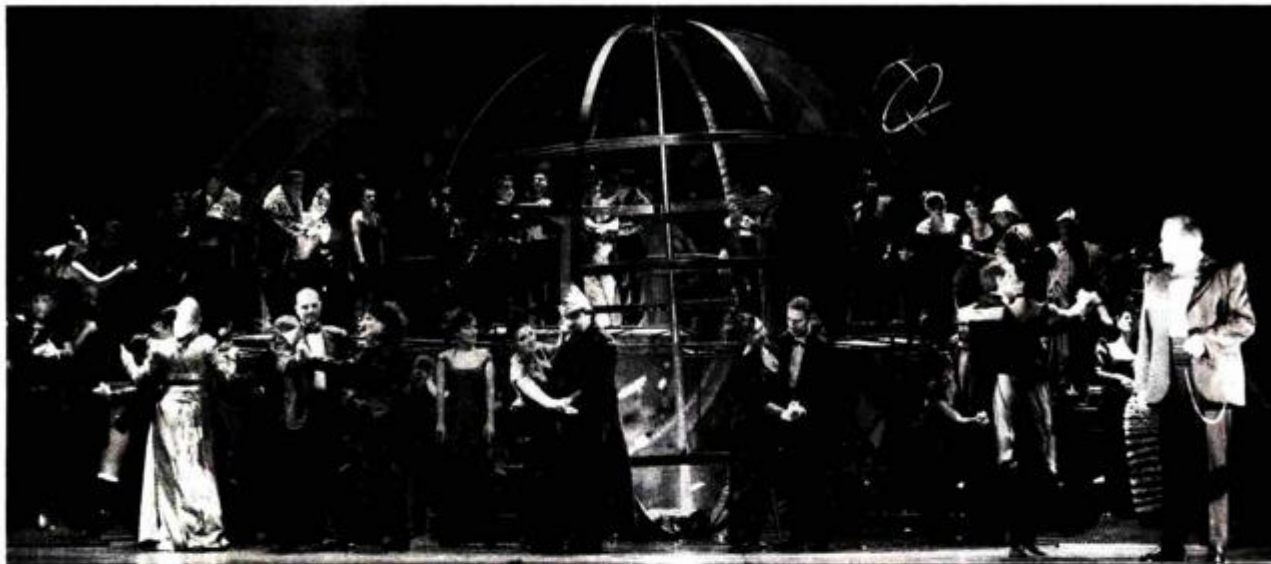
OPERA Uz premijeru Gounodove opere »Faust« u Hrvatskome narodnom kazalištu u Splitu

Dojmljiva izvedba glazbeno i vizualno: »Faust« u Splitu

Gounodov »Faust« za pamćenje

»Faust« u režiji Krešimira Dolenčića i pod vodstvom Ivana Repušića osvojio publiku, radi se o projektu vrijednom udivljenja

Miljenko GRGIĆ

U splitskoj Operi novi spektakl. Predstava za pamćenje koju su pratile burne aklamacije kroz cijelo trajanje izvedbe. Završnicu ne treba niti opisivati. »Faust« Charlesa Gounoda osvojio je osjetljivu splitsku publiku. Dobro bi bilo da se izvede izvan Splita, jer radi se o projektu vrijednom udivljenja.

Redatelj Krešimir Dolenčić ponudio je jedno izvanvremensko tumačenje koje ipak uspijeva dodirnuti osjetljivost današnje publike. Svu scensku opremu i radnju smjestio je u neodređeni prostor i vrijeme, svjestan da je temeljna fabula univerzalna (prodaja duše vragu).

S jedne strane, krajnje je ogolio scenu postavivši jednu na izgled zemaljsku kuglu (poput mikrokozmosa) u središte zamišljenog kozmosa. Tomu je, u drugome planu, pridodao neupadljive stepenice.

Vrađe zamke i iluzije

Tako jednostavna i prozračna scena (scenografinja Dinka Jeričević) više se nije mijenjala do kraja predstave. Sve ostalo Dolenčić je začinio video projekcijama, dimom i svjetlosnim efektima (oblikovanje svjetla i projekcije Deni Šesnić) koje su neprestano apostrofirale »vrađe zamke i iluzije u koje se duše hvataju«.

Valja naglasiti da je sretan izbor video efekata bio usko vezan uz simbolične vrijednosti koje temeljne boje sa sobom nose.

Ukupnu vizualnu sliku još su dopunjavali decentno kolorirani kostimi (kostimografinja Ana Savić Gecan). Vrijedna zapažanja bila su koreografska rješenja Snježane Abramović Milković.

Glazbena strana izvedbe pripala je dirigentu Ivanu Repušiću, koji je znalački raščlanio partituru na operne efekte i glazbene majstorije. Ono što se posebno isticalo u Repušićevim nastojanjima, odnosi se na strogo poštivanje glazbenog podteksta i ustrajnost da ga nametne solistima i ansamblima.

Dosljednom provedbom takvih zamisli uspio je kod orkestra stvoriti pomalo sludunjavno-sentimentalni prizvuk, dakako, na mjestima gdje je to bilo nužno. S druge strane, bilo je prilika kada je inzistirao na ugođaju meditativnosti i pomalo prezasićene religioznosti.

Mužek iznad standarda

No, izvan svega uspio je kako kod solista, još više kod apartnog ansambla ostvariti začuđujuću mobilnost i vitalnost punu kreativnog naboja.

Četverolist solista bio je

■ Četverolist solista bio je sjajan – Tomislav Mužek, Valentina Fijačko, Ondrej Mraz i Kiril Manolov

sjajan. Tomislav Mužek u naslovnoj ulozi izdignuo se iznad visokih standarda, kojima je oplodio splitske produkcije, od početka svojega angažmana. Intonativno savršeno ugođen, a glumački stalozen i pouzdan u svakom trenutku razvitka drame, bio je osoba bez koje se ne bi mogao zamisliti uspjeh spomenute izvedbe.

Pokazao je veliku sposobnost uživljanja u kompleksni lik Fausta i procese njegove preobrazbe. Glasovno dispo-niran naročito u kavatini, fleksibilan u načinu izra-

žavanja ambivalentnih raspoloženja, Mužek je posebno bio dojmljiv u raščlanjivanju nježnih nijansi, a isto tako osjetljiva vokalnog kolorita u delikatnim situacijama (alter ego Pero Vrca).

Valentina Fijačko ostvarila je ulogu Margarete s uzbuđenjem i osjećajnošću kakva dolikuje njenoj životnoj dobi i temperamentnoj prirodi. U izričajnom zanosu znala je dodirnuti ekstremna raspoloženja, ali nikada da bi zapala u neprimjerena patološka stanja.

Sve je nudila u dozi koja

nikoga nije mogla ničim opteretiti, već je nasuprot tomu dodatno uspijevala pobuditi iskrena i duboka čuvstva. Zanosno je npr. djelovala njena izvedba balada o kralju Thule, koja je mjestimice nosila mistične prizvuke sjevera, dok je jednostavnost i prostodušnost u kontrapunktu s briljantnim valcerom dopunjavala arju o draguljima.

Posebno je dirljivo njeno rješenje scene u katedrali, u kojoj glasovi savjesti i težnje da se oslobodi đavolskih muka u paroksizmu preklinjanja dosežu punu ekspresiju. Slične osobine pokazala je u završnici.

Raskošni talent Ondreja Mraza

Sardonska Mefistova serenada sa svojom ciničnom pratnjom i đavolskim smijehom samo je detalj koji može dočarati raskošni talent i virtuosnu kreaciju kakvu je ponudio Ondrej Mraz. Njegova maska, njegovi pokreti, glas bogate sonornosti i voluminoznosti bili su samo sredstva u majstorskom oblikovanju uloge Mefista.

Svaki detalj Mrazova vokalnoscenskog izričaja bio je razrađen do krajnjih granica, sve se planski naslojavalo jedno na drugo, a sve se u konačnici stopilo u jednu impresivnu kreaciju. Neodoljiva je i potresna bila Valentinova pjesma rastanka, koliko kletva i smrt, koja je u svom izrastanju nosila toliko jada i užasa.

Zapravo, to su bile dvije krajnje točke oko kojih je Kiril Manolov ispredao niz maštovitih prizora punih humanosti i osobnog nadahnuća. Zapravo, njegova vokalnoscenska rješenja bila su plod vrhunske uživljenosti i doživljaja.

Ostali protagonisti ispunili su na uvjerljiv način svoje zadatke. Nad svima se ipak izdizala Terezija Kusanović (Siebel), dijelom zbog stečenog glazbenoscenskog iskustva, ali i snagom svoga vatrenog temperamenta. Pristalo tumačenje lika Wagnera ponudio je Božo Župić, dok je ulogu Marte bez većih poteškoća uspješno svladala Žana Marenić-Bučević.

ZBOR SPLITSKE OPERE

Antologijski dojmljiv

Teško bi se mogla dočarati učinkovitost zbora, kada se ovim prikazom ne bismo osvrnuli na virtuosnost, koju je demonstrirao na početku druge slike »Fausta«. Jedan veliki zbor odjednom se počeo rastakati na niz manjih vokalnih sekcija, od kojih ni jedna drugu nije prigušivala. To isto vrijedi za općepoznati zbor vojnika, krajnje bučan i goropadan, pomalo banalan i vulgaran, koji se u maštovitom predanju splitskoga ansambla doimao kao prava numera na pravom mjestu.

Zapravo, hod i raspored na sceni, s jedne strane, koliko muževna snaga i artikulirana rječitost, s druge strane, učinili su zbor splitske Opere antologijski dojmljivim i uzbudljivim u ovoj izvedbi. Općenito uzevši, sve sekcije zbora odvojeno, a tako zbor kao cjelina, zahvaljujući pouzdanom vođenju Ane Šabašev dosegli su ekspresivnu snagu i dojmljivost.